

Instructief

Verstild leven

Zo af en toe stuit je op een dood vogeltje dat aan jouw voeten ligt. Een bundeltje veren waar het leven uit is geslopen. Een stilleven oftewel een verstild leven. Hoe kun je dat tekenen met pastelkrijt?

TEKST EN BEELD: LOES BOTMAN

Materiaal

- Pastelcard van Sennelier 30 x 40 cm
- pastels diverse soorten: Unison Colour, Rembrandt, Gallery Mungyo, sennelier, Schmincke
- houtskool

1

Papier en schets

Schets eerst met houtskool of een pastelpotlood de hoofdlijnen. De omtrek, de vleugel en de pootjes. Doe dat losjes en luchtig. Let op de verhoudingen. Het is niet zo handig als de staart te lang wordt, want dan zal het al snel een fazant worden in plaats van een pimpelmeesje.

PASTEL CARD

La Carte Pastel

Support pour pastel tendre, fusain, craie d'art
Card for soft pastel, charcoal, pencil

Dimensions: 2, 12 feuilles, 30 x 40 cm
à double et 2, 12 feuilles, 15 x 10 cm
à double et 2, 12 feuilles, 30 x 40 cm
à double et 2, 12 feuilles, 15 x 10 cm
360g

SENNELIER

Tip

Het papier van Sennelier met de naam Pastelcard heeft een ruw oppervlak, gemaakt van korreltjes kurk. Daardoor kun je uitstekend vele lagen aanbrengen, en raakt het papier niet snel verzadigd.

2

Kleuren in gesprek

Eerst maar eens kleuren verkennen. Zet gewoon maar eens wat kleuren neer. Probeer uit. Dat wil niet zeggen dat de kleur die je kiest direct de juiste kleur hoeft te zijn. De kleuren gaan met elkaar een gesprek aan en hoe meer kleuren erbij komen, des te interessanter wordt dat gesprek. Bovendien zullen de kleuren die je ter beschikking hebt zelden exact dezelfde kleuren zijn die je met je ogen waarneemt. Je maakt met je kleuren een nieuwe werkelijkheid op het papier. Jouw werkelijkheid, jouw creatie.

3

Omgevingskleur

Hoe eenvoudig de omgeving ook is – in dit geval de betonnen tegel – geef er een kleur aan. Neem de omgeving van de vogel direct mee door die ook een kleur te geven. Tenzij je er bewust voor kiest om de omgeving niet te kleuren, omdat je bijvoorbeeld de kleur van het papier zo mooi vindt. Met de platte kant van het krijtje teken ik snel een vage blauwgroen over het hele vlak.

4

Blauw

Het blauw is wel het meest verleidelijke aspect van deze tekening. Gebruik daarvoor verschillende tinten blauw, zowel koele als warme. Teken in de richting waarin de veren liggen, dat helpt enorm om de tekening structuur te geven. Probeer zoveel kleuren uit als je kunt. Vergeet niet ook de schaduw mee te nemen.

Tip

Met pastelkrijt kun je niet alleen prachtige lijnen tekenen, maar ook toetsen kleur neerzetten. Alsof je 'schildert' met een kwast. Zeker de 'huid' van zo'n dood vogeltje leent zich goed om heel veel korte toetsen in verschillende kleuren te zetten. Oefen dat eens op een apart vel, alle richtingen op.

5

Luchtig

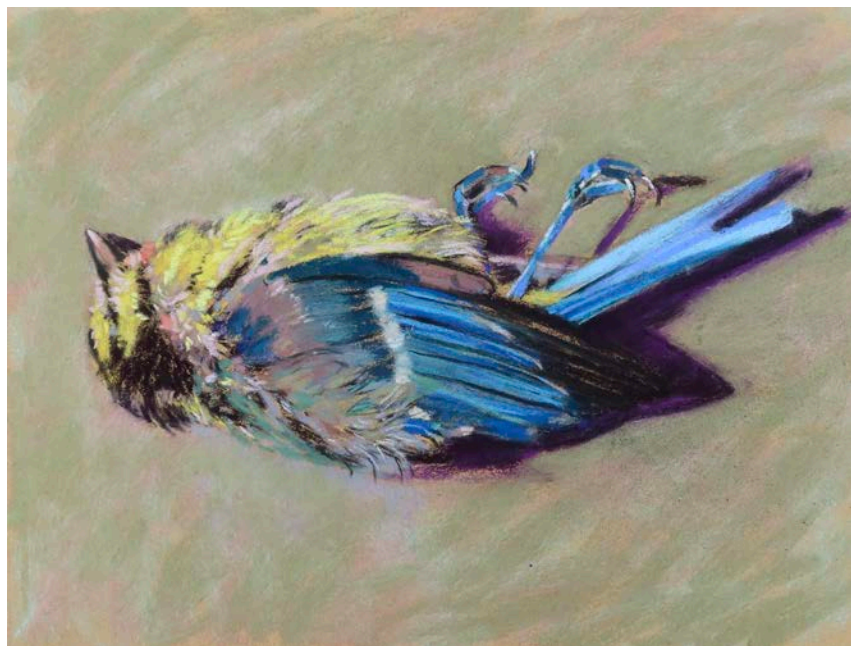
Hou het luchtig! Let er op dat je elke kleur losjes neerzet. Zo krijgt ook de achtergrond een andere kleur. Maar dat hoeft niet. En juist dat is zo fijn van tekenen, je kunt doen wat jij wilt. Ik wilde bijvoorbeeld wat meer warmte in de tekening. Daarom heb ik een oudroze toegevoegd aan de omgeving. en lekker veel blauwen in het verenkleed.

6

Verdichten

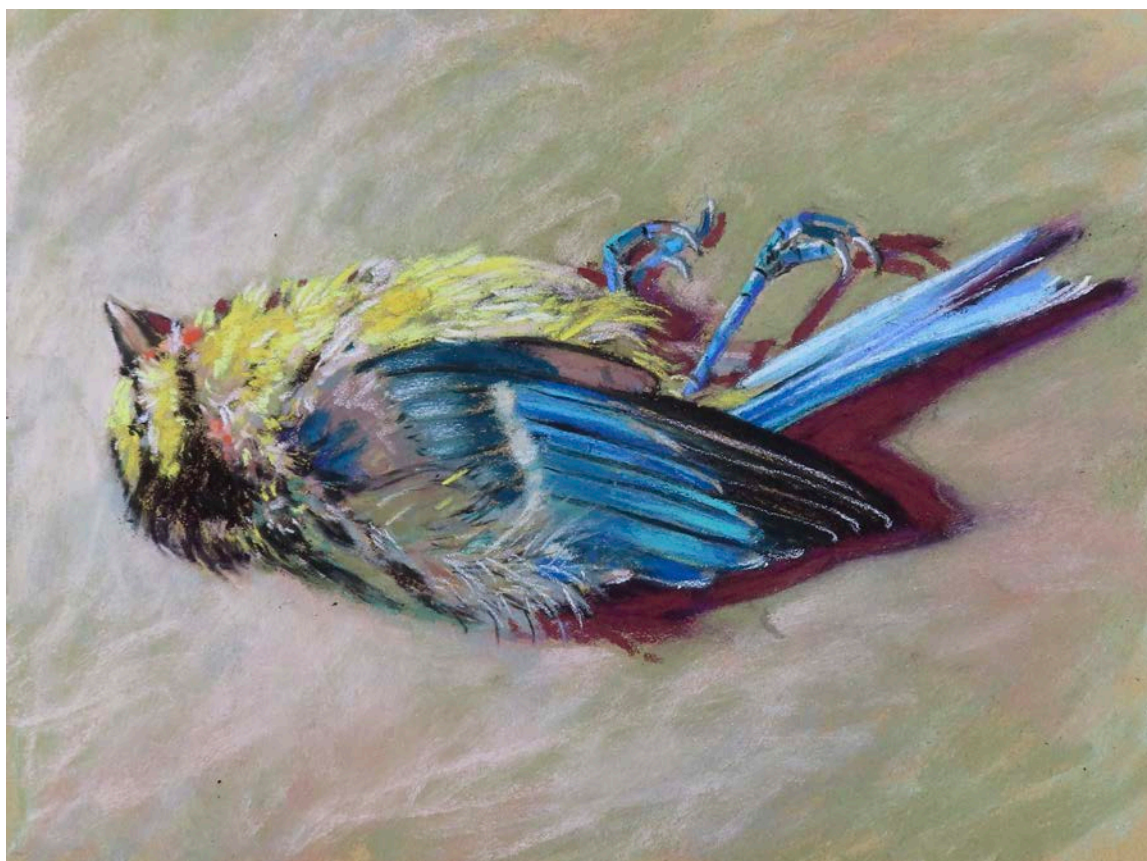
Na het luchtige uitproberen komt er een moment dat je de kleuren moeten gaan intensiveren. Maak de vleugel goed donker, en voeg overal meer kleur toe, zodat de toetsen elkaar meer en meer gaan overlappen. Je kunt ook al wat lichte kleuren toevoegen, zoals het lichtblauw in de staart en het roze. En nee, je ziet geen roze in het vogeltje. Maar ik teken met roze omdat ik het een mooie kleur vind. Dat is de enige reden. Probeer gewoon uit.

7

Vale kleuren

Met kleuren kun je heel veel duiden. Door in dit geval te kiezen voor vale kleuren, ontstaat er al als vanzelf een 'dode' indruk. In de achtergrond komt een 'oude' groen, grof en snel neergezet. In het vogeltje zelf komen lichte, vale kleuren zoals nog veel meer van het roze en lichtgeel. Met een houtskool- of pastelpotlood kun je gemakkelijk de dunne lijntjes van de donsveertjes tekenen.

8

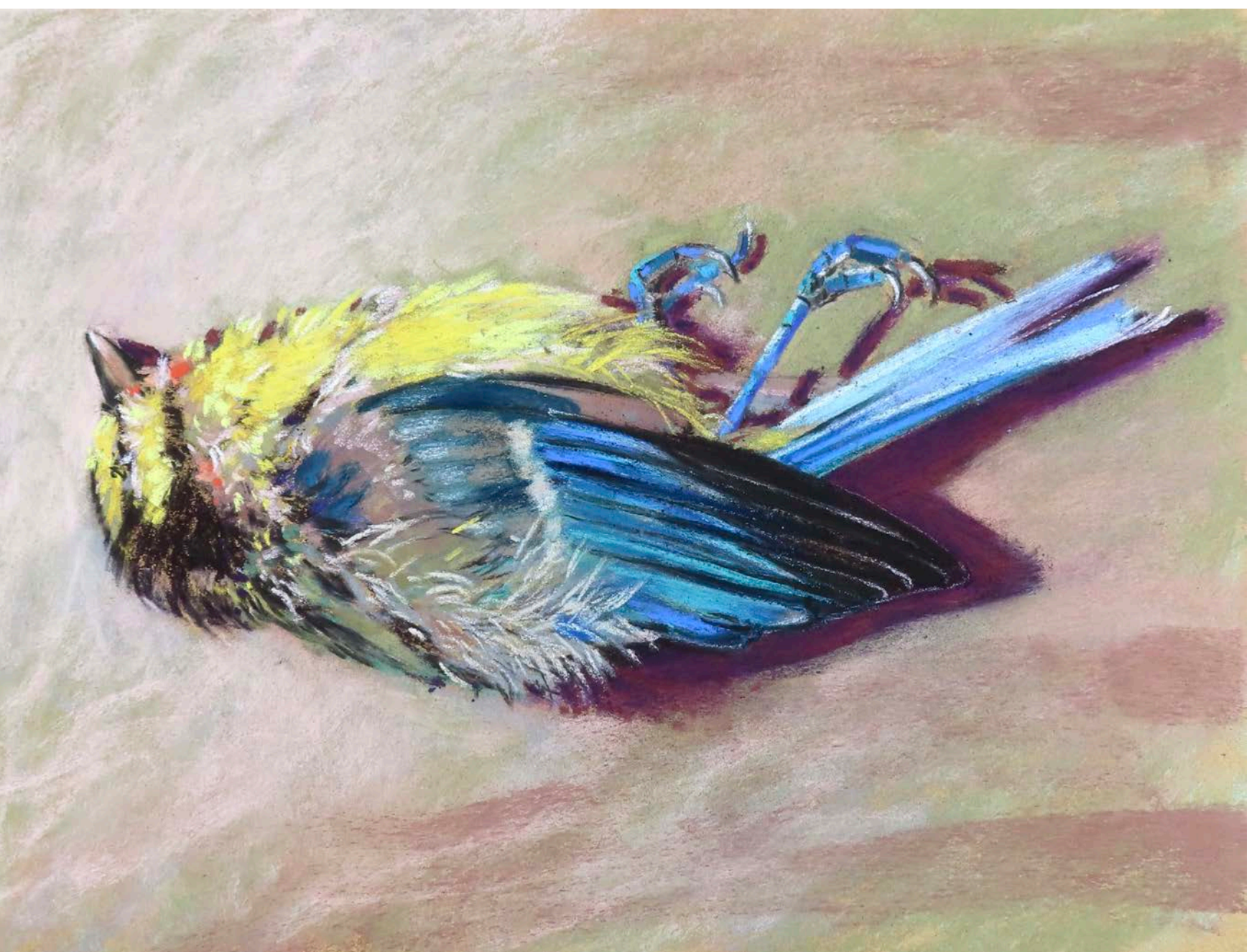
Contrast

Eindelijk komt er licht – en daardoor meer contrast – in de tekening door in de achtergrond lichtroze te gebruiken en in de vogel zelf met een wit krijtje details te tekenen. Nog een toefje donkerroze bij het kopje voor wat drama. Ook de nageltjes krijgen een wit lijntje. Heel spannend met een krijtje, of anders met een Conté a Paris-krijtje. (Altijd handig om een paar kleuren van Conté a Paris in huis te hebben.)

9

Levendig

De schaduw vond ik persoonlijk te 'rood' geworden en daarom heb ik er nog een beetje paars overheen gelegd. De achtergrond geef ik nog een paar grove streken oudroze om daar toch iets meer leven in te brengen. Zo ontstaat er een bijna levendige tekening van een dood diertje. Niet alleen boven ons is de wereld onmetelijk interessant, maar ook aan onze voeten. Kijk dus eens wat vaker naar beneden!

Loes Botman, **Leven in de dood**, 2025, pastel, 30 x 40 cm